

การจัดการสินค้าคงคลังโดยการประยุกต์ ABC Analysis
สำหรับบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง
Inventory Management Using ABC Analysis for Construction Materials
Distribution Company

อมรรัตน์ หมั่นจิตน้อย¹ และ วิสวะ อุนยะวงษ์²
Amornrat Muenjitnoy¹ and Wissawa Aunyawong²

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, Email: s64567808020@ssru.ac.th¹

Received: 2024-11-30; Revised: 2025-3-31; Accepted: 2025-5-28

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง และ 2) เพื่อวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis ซึ่งรูปแบบการวิจัยเป็นวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานของบริษัทจำหน่ายก่อสร้าง จำนวน 10 ราย โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน, พนักงานฝ่ายบัญชี จำนวน 1 คน และพนักงานฝ่ายคลังสินค้า 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยประยุกต์ใช้ ABC Analysis เพื่อแบ่งประเภทและจัดลำดับความสำคัญของสินค้าคงคลัง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสามารถวิเคราะห์กระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างพบว่ากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากปัจจัย 3 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงาน, ด้านการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า และด้านบุคลากร 2) ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis จากวัสดุก่อสร้างทั้งหมด 40 รายการ มูลค่าวัสดุก่อสร้างทั้งหมด 174,177.70 บาท สามารถแบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่ม A มีจำนวนทั้งหมด 8 รายการ มีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างให้ลูกค้ามูลค่า 137,635 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.02, กลุ่ม B มีจำนวนทั้งหมด 12 รายการ มีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างให้ลูกค้ามูลค่า 27,132.50 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.58 และ กลุ่ม C มีจำนวนทั้งหมด 20 รายการ มีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างให้ลูกค้ามูลค่า 9,410.20 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.40 ซึ่งการควบคุมดูแลวัสดุก่อสร้างจะดำเนินการตามลำดับความสำคัญของแต่ละกลุ่ม โดยองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารคลังสินค้านำหลักการจัดการสินค้าคงคลังและ ABC Analysis ประยุกต์ใช้เพื่อช่วยในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพและสามารถลดต้นทุนในการบริหารจัดการคลังสินค้าได้

คำสำคัญ: การวิเคราะห์แบบ ABC, สินค้าคงคลัง, การจัดการสินค้าคงคลัง

Abstract

This article aims to study 1) the inventory management processes of a construction materials company and 2) analyze the inventory management system of a construction materials company through the application of ABC Analysis. The research adopts a qualitative

methodology, collecting data from a sample group of 10 individuals consisting of business operators and employees from the construction materials company. The sample was selected through purposive sampling, including 2 executives, 1 accounting staff member, and 7 warehouse personnel. The research instrument was an in-depth structured interview, and the data was analyzed by applying ABC Analysis to classify and prioritize inventory items. The findings reveal the following: 1) The in-depth interview analysis revealed that the inventory management process of the construction materials company was found to be inefficient due to three key factors: operations, construction material storage, and personnel. 2) The inventory management system, analyzed using ABC Analysis, categorized 40 construction material items worth a total of 174,177.70 baht as follows: Group A: 8 items, with sales to customers valued at 137,635 baht, accounting for 79.02% of the total. Group B: 12 items, with sales valued at 27,132.50 baht, accounting for 15.58% of the total. Group C: 20 items, with sales valued at 9,410.20 baht, accounting for 5.40% of the total. The control and management of construction materials were prioritized according to the importance of each group. This research provides insights that can guide warehouse managers in the principles of inventory management and applying ABC Analysis to enhance inventory management efficiency and reduce warehouse management costs.

Keywords: ABC Analysis, Inventory, Inventory Management

บทนำ

ในปัจจุบันองค์กรและสถานประกอบการต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะการจัดการคลังสินค้า ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขนส่งและการกระจายสินค้าไปยังลูกค้า การบริหารจัดการคลังสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม เนื่องจากสามารถช่วยแก้ไขปัญหาคritical เช่น การควบคุมระดับสินค้าคงคลัง การกำหนดรอบการสั่งซื้อ การบริหารพื้นที่ในคลังสินค้า และการจัดการให้สินค้าคงคลังมีปริมาณที่เหมาะสม โดยคลังสินค้ามีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและลูกค้า ซึ่งการบริหารสินค้าคงคลังที่ดีช่วยให้การผลิตดำเนินไปอย่างราบรื่น และสามารถจัดส่งสินค้าสำเร็จรูปถึงมือลูกค้าในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้ ยังช่วยลดต้นทุนและปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจัดการคลังสินค้า (Stopka & Lupták, 2018)

คลังสินค้ามีความสำคัญในการดำเนินงานขององค์กร โดยสามารถปรับบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม และช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ ทั้งนี้สามารถแบ่งประเภทของคลังสินค้าออกตามบทบาทในโซ่อุปทาน ได้แก่ คลังสินค้าของการผลิตและศูนย์กระจายสินค้า ซึ่งจำแนกย่อยออกได้เป็น คลังวัตถุดิบ คลังสินค้าระหว่างกระบวนการผลิต คลังสินค้าสำเร็จรูป และศูนย์กระจายสินค้าที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ (Andiyappillai, 2020)

ธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตจากการขยายตัวของภาคก่อสร้างทั้งในและต่างประเทศ โดยปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนได้แก่ 1) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน (การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่และการขยายเส้นทางคมนาคมทั้งทางถนนและระบบราง) 2) เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและ CLM (การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจหลังวิกฤต COVID-19 ส่งผลให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและอสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญ) ดังนั้น ธุรกิจต้องเผชิญกับการแข่งขันจากผู้ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า

ผู้ประกอบการวัสดุก่อสร้างจึงปรับตัวด้วยการลงทุนในเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้าและพัฒนาช่องทางจำหน่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า (พุทธชาติ ลุนคำ, 2566)

ธุรกิจวัสดุก่อสร้างกำลังเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรง ส่งผลให้ผู้บริหารต้องปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ซึ่งผู้ประกอบการรายใหญ่มีความได้เปรียบเนื่องจากต้นทุนต่ำกว่าผู้ประกอบการวัสดุก่อสร้างแบบดั้งเดิมที่ยังคงเผชิญอุปสรรค เช่น ต้นทุนสินค้าที่สูงกว่าและมีอำนาจต่อรองน้อยกว่า โดยปัจจุบันแนวทางการจัดธุรกิจวัสดุก่อสร้างแนวใหม่เน้นไปที่การจัดหาวัตถุดิบผ่านตัวแทนจำหน่ายของบริษัท บริหารสินค้าคงคลังให้เป็นระบบหมวดหมู่ พร้อมใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยควบคุมและคำนวณความเหมาะสมในการสั่งซื้อรวมถึงการเลือกจำหน่ายสินค้าที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าเพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน (ชัยกิตติ แก้วคง และ ศิริพงศ์ รักใหม่, 2564) ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจวัสดุก่อสร้างควรปรับตัวเพื่อลดต้นทุนและเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดและพฤติกรรมของลูกค้า สิ่งสำคัญที่ควรให้ความสำคัญคือ การพัฒนาระบบบริหารจัดการคลังสินค้า เนื่องจากเป็นต้นทุนที่ต้องควบคุมให้มีประสิทธิภาพ และสร้างข้อได้เปรียบทางต้นทุนเพื่อยกระดับในการแข่งขันในตลาด

ปัจจุบันบริษัท วีเทคนิค รีไซเคิล จำกัด เป็นบริษัททำผลิตภัณฑ์คอนกรีตที่เป็นวัสดุก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งมีการบริหารคลังสินค้าที่ยังไม่เป็นระบบ ยังคงพบปัญหาต้นทุนในด้านคลังสินค้าที่สูงเพิ่มขึ้น ซึ่งบริษัท วีเทคนิค รีไซเคิล จำกัด เป็นกรณีศึกษาบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในงานวิจัยฉบับนี้ เริ่มจากทำธุรกิจผลิต คอนกรีต บล็อก บล็อกประสาน แผ่นปูพื้น แผ่นทางเดิน วงบ่อเกรอะจากวัสดุไม้ใช้แล้ว ต่อมาจึงเพิ่มวัตถุดิบในการก่อสร้างมากขึ้น ส่งผลให้มีการเพิ่มพื้นที่ในการจัดเก็บโดยการสร้างคลังสินค้า เพื่อจัดเก็บวัสดุก่อสร้างรายการใหญ่ ๆ เช่น วัสดุก่อสร้างสำหรับสร้างรากฐาน วัสดุก่อสร้างสำหรับหลังคา อุปกรณ์ช่างสำหรับงานก่อสร้าง เป็นต้น ดังนั้นจึงควรจัดการระบบบริหารคลังสินค้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารคลังสินค้า ซึ่งตามหลักการบริหารคลังสินค้าของ คำนาย อภิปรัชญาสกุล (2553) ที่ได้อธิบายว่า การจัดการระบบสินค้าคงคลังเป็นสิ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพในการรับส่งสินค้าการจัดเก็บสินค้าให้เหมาะสมและการควบคุมปริมาณสินค้าในคลังสินค้าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงานของธุรกิจได้ ส่วนหลักการจัดวางเรียงสินค้าภายในคลังสินค้าใช้ระบบ First In First Out (FIFO) ที่ช่วยให้สามารถจัดเก็บและจัดส่งสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการหยิบสินค้าจากคลังสินค้าตามลำดับการเข้ามาก่อน ส่งผลให้เกิดความสะดวกในการจัดการระบบสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพ

โดยสภาพทั่วไปของกรณีศึกษากำลังประสบปัญหาในการจัดการคลังวัสดุก่อสร้าง เนื่องจากการจัดเก็บไม่มีระบบและใช้วิธีการตามความสะดวกของพนักงาน ส่งผลให้เกิดปัญหาดังนี้ 1.ไม่ทราบจำนวนวัสดุคงเหลือที่แน่นอน 2.ไม่สามารถค้นหาวัสดุได้ทันเวลาทำให้ต้องจัดซื้อใหม่อย่างเร่งด่วน 3.ต้นทุนสูงขึ้นและมีต้นทุนจมจากวัสดุที่ไม่ได้ใช้ 4.การจัดเก็บไม่เป็นระเบียบ ซึ่งปัญหาทำให้เกิดต้นทุนสูงในการดำเนินงาน ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนในการดำเนินงานเป็นส่วนที่สำคัญในการบริหารองค์กร

บทความวิจัยนี้นำเสนอการศึกษาระบบการจัดการสินค้าคงคลังของกรณีศึกษาบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง เพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งจะศึกษากระบวนการจัดการคลังสินค้าในปัจจุบัน รวมไปถึงระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบการสั่งซื้อ ระบบบัญชี โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญของกรณีศึกษาบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง จากนั้นนำผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาปรับปรุงระบบการจัดการสินค้าคงคลังโดยการประยุกต์หลักการจัดการสินค้าคงคลังและ ABC Analysis มาช่วยบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ เพื่อลดค่าใช้จ่ายไม่ให้เกิดปัญหาทุนจมของสินค้าคงคลัง และเป็นแนวทางในการเพิ่มโอกาสทางการแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง
2. เพื่อวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้

ABC Analysis

การทบทวนวรรณกรรม

1. การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory Management)

ค่านาย อภิปรัชญาสกุล (2553) อธิบายว่า สินค้าคงคลัง (Inventory) หมายถึง ปริมาณสินค้าหรือบริหารที่ธุรกิจมีสำรองไว้เพื่อการใช้งาน เพื่อการบริหาร เพื่อการผลิต เพื่อการจัดจำหน่ายในอนาคต เช่น อุปกรณ์สำนักงาน ชิ้นส่วนอะไหล่ วัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งสินค้าคงคลังเป็นวัตถุดิบที่มีการจัดเก็บในองค์กร จัดเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนรายการหนึ่ง ทุกธุรกิจจะต้องมีไว้เพื่อให้การผลิตการขายหรือการให้บริการ สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แต่การมีสินค้าคงคลังมากเกินไปจะเป็นปัญหากับธุรกิจ เพราะสินค้าคงคลังถือเป็นค่าใช้จ่าย ทั้งในเรื่องต้นทุนการเก็บรักษาที่สูง สินค้าเสื่อมสภาพ หมดยุติอายุ ล้าสมัย ถูกขโมย หรือสูญหาย นอกจากนี้ยังทำให้สูญเสียโอกาสในการนำเงินที่จมอยู่กับสินค้าคงคลังนี้ไปหาประโยชน์ในด้านอื่นๆ ซึ่งประเภทของสินค้าคงคลัง ประกอบด้วย 1. วัตถุดิบหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิต (Raw Materials) เป็นสิ่งของที่กิจการซื้อเข้ามาเพื่อป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตสำหรับผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูป 2. งานระหว่างทำหรือสินค้าระหว่างผลิต (Work In Progress) เป็นวัตถุดิบและชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างขั้นตอนการผลิต 3. ชิ้นส่วนอะไหล่ (Components) เป็นชิ้นส่วนที่กิจการซื้อเข้ามาหรือผลิตขึ้นเพื่อนำไปผลิตต่อเป็นสินค้าสำเร็จรูปต่อไปหรือเป็นชิ้นส่วนประกอบที่เป็นส่วนหนึ่งของสินค้าสำเร็จรูป 4. สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเสร็จแล้วพร้อมจะจำหน่ายแก่ลูกค้าต่อไป แต่ในบางธุรกิจอาจจะแบ่งประเภทของสินค้าคงคลัง (Type of inventory)

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการสินค้าคงคลัง มีวัตถุประสงค์หลัก ๆ คือ ทำให้มีสินค้าคงคลังไว้บริการลูกค้าในปริมาณที่เพียงพอและทันต่อความต้องการของลูกค้าเสมอ เพื่อสร้างยอดขายและรักษาระดับของส่วนแบ่งตลาดไว้, ทำให้ลดระดับทุนในสินค้าคงคลังลงต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง, ตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ประมาณการไว้ในแต่ละช่วงเวลาทั้งในและนอกฤดูฤดูกาล, รักษาการผลิตให้มีอัตราคงที่สม่ำเสมอ เพื่อรักษาระดับการดำเนินงาน การเดินเครื่องจักร ฯลฯ ให้ดำเนินการผลิตได้สม่ำเสมอ โดยจะเก็บวัสดุหรือสินค้าที่ขายไม่หมดในช่วงขายไม่ดีไว้รอขายตอนช่วงขายดี ซึ่งช่วงนั้นอาจจะผลิตไม่ทันขาย, ทำให้ธุรกิจได้ส่วนลดปริมาณจากการจัดซื้อจำนวนมากต่อครั้ง ป้องกันการเปลี่ยนแปลงราคาและผลกระทบจากเงินเฟ้อเมื่อวัสดุหรือสินค้าในท้องตลาดมีราคาสูงขึ้น, ทำให้ป้องกันปัญหาของวัสดุหรือสินค้าขาดมือ เมื่อเวลารอคอยล่าช้าหรือบังเอิญได้คำสั่งซื้อเพิ่มขึ้นกะทันหัน และ ทำให้กระบวนการผลิตสามารถดำเนินการต่อเนื่องอย่างราบรื่น ไม่มีการหยุดชะงักเพราะของขาดมือจนเกิดความเสียหายแก่กระบวนการผลิต

ณัฐนันท์ นิรัชกุลโรจน์ และ สายชล ปิ่นมณี (2564) กล่าวว่า สินค้าคงคลังเป็นทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงที่สุดในกลุ่มของทรัพย์สินหมุนเวียน ดังนั้น การควบคุมสินค้าคงคลังจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด เนื่องจากหากเกิดปัญหาขึ้นในการควบคุมสินค้าคงคลังเป็นเหตุทำให้การผลิตหยุดชะงัก อาจทำให้ส่งสินค้านั้นตามกำหนด เป็นเหตุให้ลูกค้าขาดความเชื่อถือและสูญเสียลูกค้าได้ รวมถึงส่งผลให้เกิดการเสียโอกาสทางกำไรจากการขาย รวมทั้งเกิดต้นทุนเพิ่มจากการสั่งซื้ออย่างเร่งด่วนอีกด้วย

2. การจัดกลุ่มสินค้าด้วย ABC Analysis

กิงกาญจน์ ผลิติกะ และ นพปฎล สุวรรณทรัพย์ (2559) ได้อธิบายหลักการการควบคุมสินค้าคงคลังด้วยระบบ ABC Analysis ไว้ว่า การวิเคราะห์แบบ ABC (ABC Analysis) เป็นการควบคุมสินค้าคงคลังที่มี

ประสิทธิภาพซึ่งเป็นการให้ความสำคัญสินค้าตามมูลค่า ไม่ว่าจะ เป็นมูลค่าความสำคัญของการใช้งานหรือมูลค่าของเงิน โดยจะมีการแบ่งประเภทสินค้าคงคลังเป็นกลุ่ม ๆ ตามมูลค่าของสินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม คือ A, B และ C ตามลำดับความสำคัญ ทั้งนี้การวิเคราะห์แบบ ABC จะช่วยเข้าไปจัดการสินค้าคงคลังในการลดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลาที่เกินความจำเป็นไปได้ ดังนั้นการวิเคราะห์และจัดกลุ่มสินค้าตามทฤษฎี ABC Analysis เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการจัดกลุ่มสินค้าคงคลังโดยแบ่งประเภทตามมูลค่าของสินค้าที่หมุนเวียนในแต่ละปี โดยพิจารณาจากทั้งปริมาณและมูลค่าของสินค้าคงคลัง ซึ่งสามารถจัดแบ่งเกณฑ์ได้ดังนี้

สินค้ากลุ่ม A คือ ประกอบด้วยสินค้าที่มีจำนวน SKU (Stock Keeping Unit) ค่อนข้างน้อยประมาณ 10 – 20% ของทั้งหมด มีมูลค่ารวมสูงถึง 70 – 80% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด

สินค้ากลุ่ม B คือ ประกอบด้วยสินค้าจำนวนปานกลาง ประมาณ 30 – 40% ของสินค้าทั้งหมด มีมูลค่ารวมรองลงมา 15 – 20% ของมูลค่าสินค้าคงคลัง

สินค้ากลุ่ม C คือ ประกอบด้วยสินค้าจำนวนมากที่สุด ประมาณ 40 – 50% ของสินค้าทั้งหมด แต่มีมูลค่ารวมต่ำสุด 5 – 10% ของมูลค่าสินค้าคงคลัง

การวิเคราะห์จัดกลุ่มทฤษฎี ABC Analysis ประยุกต์จากหลักการของพาราโต โดย วิลเฟรโด พาราโต (Vilfredo Pareto) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอิตาลี ตั้งข้อสังเกตว่า “สิ่งที่มีสำคัญมีอยู่ปริมาณที่น้อยกว่าสิ่งที่ไม่สำคัญซึ่งจะมีปริมาณที่มากกว่า คิดเป็น 20 : 80 คือ จะให้ความสำคัญกลุ่มสินค้าปริมาณน้อยแต่มีมูลค่ามาก ซึ่งจะมีมูลค่ามากกว่ากลุ่มสินค้าปริมาณมากแต่มีมูลค่าโดยรวมน้อย” (Diana et al., 2017)

ณัฐปริยา ฉลาดแย้ม และคณะ (2558) อธิบายการควบคุมสินค้าคงคลังแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่ม A ต้องการการควบคุมอย่างเข้มงวดและใกล้ชิด เนื่องจากมีความสำคัญต่อการใช้งานอย่างต่อเนื่องและปริมาณการใช้งานสูง การจัดการสินค้ากลุ่ม A ควรใช้ระบบบริหารสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพและจัดเก็บสินค้ากลุ่ม A อย่างปลอดภัย เพื่อรองรับการผลิตและการส่งมอบได้อย่างราบรื่น

กลุ่ม B ต้องการการควบคุมในระดับปานกลาง โดยตรวจสอบสต็อกเป็นระยะ เช่น ทุก 1-3 เดือน และมีการบันทึกการเบิกจ่ายสินค้า แม้การสั่งซื้อจะไม่บ่อยเพื่อป้องกันการสูญหายและลดความเสี่ยงจากการขาดแคลน สินค้าควรจัดเก็บอย่างปลอดภัยและมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ

กลุ่ม C มีมูลค่าต่ำแต่มีจำนวนมาก การควบคุมไม่ต้องเข้มงวดนัก ใช้ระบบตรวจสอบแบบสิ้นงวด เช่น การตรวจนับเป็นครั้งคราวและสั่งซื้อเพิ่มเมื่อจำเป็น สินค้าควรจัดเก็บให้หยาบใช้สะดวกเพื่อป้องกันการขาดแคลน

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าแนวทางการจัดการสินค้าคงคลังเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งจะส่งผลต่อการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในคลังสินค้า โดยเฉพาะในคลังสินค้าของ วิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดการจัดการสินค้าคงคลังและหลักการ ABC Analysis มาประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาวิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี เพื่อให้สามารถจำแนกกลุ่มสินค้าในคลังสินค้าออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามระดับความสำคัญของมูลค่าการใช้งาน ซึ่งวิธีการดังกล่าวช่วยให้สามารถกำหนดแนวทางการจัดการสินค้าคงคลังในแต่ละประเภทที่เหมาะสม โดยผลการประยุกต์ใช้ ABC Analysis ทำให้สามารถระบุสินค้าคงคลังในแต่ละกลุ่ม ทำให้เกิดความชัดเจนในการควบคุมสินค้าคงคลังและบริหารจัดการสินค้าคงคลังให้มีปริมาณที่เพียงพอ ลดปัญหาสินค้าคงคลังค้างสต็อก และเพื่อช่วยลดต้นทุนและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมสินค้าคงคลังของวิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีที่ใช้ในการศึกษาเพื่อได้ข้อค้นพบที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน (Casual Informants) ของบริษัท วีเทคนิค รีไซเคิล จำกัด ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ (Key Informants) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 ราย ประกอบด้วย ผู้บริหารของบริษัท จำนวน 2 คน, พนักงานฝ่ายบัญชี จำนวน 1 คน และพนักงานฝ่ายคลังสินค้า 7 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 10 ราย ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 10 ราย มีคุณสมบัติตรงกับเกณฑ์ในการพิจารณาผู้ให้ข้อมูลสำคัญดังนี้ 1.ผู้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการบริหารงานในองค์กรและบริหารงานคลังสินค้า 2.ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารต้นทุนของคลังสินค้า 3.ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานคลังสินค้า และ 4.ผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) นั้น โดยเบื้องต้นทางผู้วิจัยได้ดำเนินการกระบวนการศึกษาตามระเบียบ วิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตและการมีส่วนร่วมอยู่กับเป้าหมายในระยะเวลายาว แต่ได้คงความสำคัญของการวิจัยเอาไว้โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในลักษณะของภาคสนาม (Field Study) การสังเกตสภาพแวดล้อม และกระบวนการจัดการคลังสินค้าวัสดุก่อสร้างของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งลักษณะเป็นการสัมภาษณ์โดยใช้คำถามเหมือนกันทุกคนด้วยคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการคลังสินค้าในปัจจุบัน (คำถามเกี่ยวกับกระบวนการรับสินค้าคงคลัง, จัดเก็บ, เบิกสินค้าคงคลัง, การจัดเรียงสินค้า และการแบ่งกลุ่มของสินค้าคงคลัง) และแนวทางพัฒนาระบบการจัดการคลังสินค้าที่สอดคล้องกับบริษัท โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหารของบริษัท, พนักงานฝ่ายบัญชี และพนักงานฝ่ายคลังสินค้า

2. การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตรูปแบบการดำเนินงานเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ซึ่งการเก็บข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบและสินค้า เช่น ใบสั่งซื้อจากลูกค้า ใบกำกับภาษีที่ออกจากบริษัท และใบกำกับภาษีที่ออกจากผู้ผลิต ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อทราบถึงปัญหาของบริษัท โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของบริษัท, พนักงานฝ่ายบัญชี และพนักงานฝ่ายคลังสินค้านำมาวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหา และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และแบ่งประเภทวัตถุดิบด้วย ABC Analysis เพื่อการจัดการสินค้าคงคลัง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย บทความ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ และจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องทาง เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดระบบข้อมูล แล้วนำมาแยกประเภทของข้อมูลตามประเด็นของกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ และทำความเข้าใจข้อมูลที่รวบรวมมาได้ โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาที่ได้ศึกษาอย่างละเอียดนั้นคือ การนำข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์และจำแนกประเภทข้อมูล การเปรียบเทียบข้อมูล และสรุปผล โดยการจับประเด็น และใจความสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประยุกต์ใช้ ABC Analysis เพื่อจำแนกประเภทของสินค้าคงคลังตามมูลค่าของแต่ละประเภทสินค้า

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยมาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สามารถวิเคราะห์กระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างพบว่ากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ด้านการดำเนินงาน 2.ด้านการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า และ 3.ด้านบุคลากร ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการดำเนินงานของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง มีปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหา 3 ชั้นตอน ได้แก่ การสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า การเบิกวัสดุก่อสร้างและสินค้า และการขายวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า ให้กับลูกค้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง โดยส่งผ่านทางโทรศัพท์ ไม่มีเอกสารที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการส่งสินค้าในบางครั้ง และสินค้าบางประเภทไม่ทราบจำนวนคงเหลือในสต็อกที่แท้จริงทำให้เกิดการสั่งซื้อซ้ำ ส่งผลทำให้เกิดสินค้าคงคลังมีจำนวนมากเกินความจำเป็นแล้วทำให้สูญเสียพื้นที่ในการจัดเก็บ และใช้พื้นที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ

- การเบิกวัสดุก่อสร้างและสินค้าเพื่อนำไปขายให้กับลูกค้า พนักงานฝ่ายคลังสินค้าและฝ่ายขายเป็นผู้ที่สามารถเบิกได้ แต่ไม่มีการบันทึกข้อมูลสินค้าคงเหลือ และไม่มีการตรวจนับจำนวนสินค้าคงคลังเป็นประจำ

- การนำวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าไปดำเนินงานก่อสร้างให้กับลูกค้า พนักงานหยิบวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าไม่ตรงตามความต้องการของลูกค้าที่หน้างานก่อสร้าง เนื่องจากพนักงานไม่รู้จักอุปกรณ์วัสดุก่อสร้างบางรายการ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานก่อสร้างที่อาจจะต้องนำวัสดุก่อสร้างที่ถูกต้องไปส่งที่หน้างานก่อสร้างในวันถัดไป ทำให้ส่งผลต่อการส่งมอบงานที่ล่าช้า หรือถ้ากรณีเร่งด่วนอาจจะต้องสั่งซื้อใหม่เพื่อใช้ดำเนินงานให้เสร็จสิ้นในวันนั้น

2. ด้านการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า พบว่ามีการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าที่ไม่เป็นระเบียบ จัดเก็บตามความสะดวกของพนักงานและการจัดวางวัสดุอุปกรณ์ประเภทเดียวกันมีพื้นที่จัดเก็บมากกว่า 1 ตำแหน่ง ส่งผลให้พนักงานหาวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าไม่พบในเวลาที่ต้องการจะหยิบ และไม่มีการตรวจนับจำนวนคงเหลืออย่างสม่ำเสมอในบางครั้งจึงเกิดการสั่งซื้อซ้ำ และมีวัสดุก่อสร้างมีจำนวนมากเกินความจำเป็น

3. ด้านบุคลากรของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง พบว่าพนักงานยังขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่รู้จักอุปกรณ์วัสดุก่อสร้างอย่างถูกต้อง ไม่มีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจนทำให้การทำงานเกิดความผิดพลาดในบางครั้ง

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยมาจากการวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis โดยทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีจากงานเอกสารหรือผลงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการคลังสินค้าเพิ่มเติม เพื่อนำแนวทางมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ได้แก่ แนวคิดการแบ่งประเภทสินค้าด้วยระบบ ABC Analysis จากการศึกษาพบว่า เป็นแนวคิดที่ใช้จัดลำดับความสำคัญของสินค้าตามมูลค่าหรือยอดขายสินค้า เพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับการตรวจสอบหรือตรวจนับ และควบคุมสินค้าคงคลังภายในคลังสินค้า สามารถลดต้นทุนในการจัดการสินค้าคงคลัง และสามารถนำไปคำนวณปริมาณการสั่งซื้ออย่างเหมาะสม โดยการแบ่งประเภทของสินค้าคงคลังตามแนวคิด ABC Analysis แบ่งสินค้าคงคลังออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่ม A, B และ C ซึ่งแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

สินค้าคงคลังกลุ่ม A เป็นสินค้าที่มีมูลค่าหมุนเวียนในรอบสูงที่สุด (ของมูลค่าสินค้าคงคลังทั้งหมด) และมีรายการสินค้าคงคลังประมาณ 20% ของรายการสินค้าทั้งหมด

สินค้าคงคลังกลุ่ม B เป็นสินค้าที่มีมูลค่าหมุนเวียนในรอบสูงที่สุด (ของมูลค่าสินค้าคงคลังทั้งหมด) และมีรายการสินค้าคงคลังประมาณ 30% ของรายการสินค้าทั้งหมด

สินค้าคงคลังกลุ่ม C เป็นสินค้าที่มีมูลค่าหมุนเวียนในรอบสูงที่สุด (ของมูลค่าสินค้าคงคลังทั้งหมด) และมีรายการสินค้าคงคลังประมาณ 50% ของรายการสินค้าทั้งหมด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำการแบ่งประเภทของสินค้าคงคลังโดยการประยุกต์ใช้ ABC Analysis มาแบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ระบบการจัดการวัสดุก่อสร้าง มีขั้นตอนในการจัดกลุ่มวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า ดังนี้

1. นำรายการวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าที่มีการเบิกออกจากคลังสินค้าและส่งมอบตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ที่มีการบันทึกข้อมูลจำนวนและมูลค่าของวัสดุก่อสร้างในไตรมาสที่ 1-2 ของปี 2567 ซึ่งจะได้ข้อมูลจำนวนวัสดุก่อสร้างและมูลค่าของวัสดุก่อสร้างที่ใช้ไปมาเป็นข้อมูลในการจัดกลุ่มวัสดุก่อสร้าง

2. นำมูลค่าของวัสดุก่อสร้างที่ใช้ไปมาคำนวณหาร้อยละของมูลค่าวัสดุก่อสร้างที่ใช้ไปเทียบกับมูลค่าวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าที่ใช้ไปทั้งหมด จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้เรียงลำดับจากมากไปน้อย

3. จากนั้นแบ่งประเภทวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าเป็นกลุ่ม A, B และ C โดยใช้ผลลัพธ์ของร้อยละของมูลค่าวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าที่ใช้ไป

จากขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้คำนวณยอดที่ใช้ไปของวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าตามจำนวนที่เบิกออกจากคลังสินค้าเพื่อส่งมอบตามคำสั่งซื้อของลูกค้า และนำมาจัดลำดับจากข้อมูลวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง แล้วแบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าเป็นกลุ่ม A, B และ C ตามลำดับ

การแบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่สั่งซื้อและนำไปใช้ของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในไตรมาสที่ 1-2 ปี 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2567 - 30 มิถุนายน พ.ศ.2567 ซึ่งข้อมูลแสดงในตารางที่ 1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สินค้าคงคลังกลุ่ม A ร้อยละ 20 ของรายการวัสดุก่อสร้างมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ร้อยละ 79.02 ของวัสดุก่อสร้างทั้งหมด

สินค้าคงคลังกลุ่ม B ร้อยละ 30 ของรายการวัสดุก่อสร้างมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ร้อยละ 15.58 ของวัสดุก่อสร้างทั้งหมด

สินค้าคงคลังกลุ่ม C ร้อยละ 50 ของรายการวัสดุก่อสร้างมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ร้อยละ 5.40 ของวัสดุก่อสร้างทั้งหมด

จากการแบ่งกลุ่มสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง พบว่า สินค้าคงคลังกลุ่ม A มีจำนวนทั้งหมด 8 รายการจากสินค้าคงคลังทั้งหมด 40 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20 และมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

ให้ลูกค้ำมูลค่า 137,635 บาท จากมูลค่าวัสดุก่อสร้างทั้งหมด 174,177.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.02 ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างกลุ่มที่มีการเบิกจ่ายให้กับลูกค้ำมากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นกลุ่มสินค้าคงคลังที่ต้องมีการควบคุมอย่างเข้มงวด ทำการตรวจนับและสั่งซื้อสำรองไว้ไม่ให้ขาดมือ ซึ่งวัสดุก่อสร้างกลุ่ม A ทั้ง 8 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้ำในอัตราที่สูง

สินค้าคงคลังกลุ่ม B มีจำนวนทั้งหมด 12 รายการจากสินค้าคงคลังทั้งหมด 40 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30 และมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างให้ลูกค้ำมูลค่า 27,132.50 บาท จากมูลค่าวัสดุก่อสร้างทั้งหมด 174,177.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.58 ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างกลุ่มที่มีการเบิกจ่ายให้กับลูกค้ำในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงเป็นกลุ่มสินค้าคงคลังที่ต้องมีการควบคุมปานกลาง ทำการตรวจนับเป็นระยะเช่น ทุก 1-3 เดือน ซึ่งวัสดุก่อสร้างกลุ่ม B ทั้ง 12 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างต้องให้ความสำคัญปานกลาง เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้ำในอัตราไม่สูง

สินค้าคงคลังกลุ่ม C มีจำนวนทั้งหมด 20 รายการจากสินค้าคงคลังทั้งหมด 40 รายการ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50 และมีการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างให้ลูกค้ำมูลค่า 9,410.20 บาท จากมูลค่าวัสดุก่อสร้างทั้งหมด 174,177.70 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.40 ซึ่งเป็นวัสดุก่อสร้างกลุ่มที่มีการเบิกจ่ายให้กับลูกค้ำน้อย ดังนั้นจึงเป็นกลุ่มสินค้าคงคลังที่ต้องมีการควบคุมไม่ต้องเข้มงวด ทำการตรวจนับเป็นครั้งคราว ซึ่งวัสดุก่อสร้างกลุ่ม C ทั้ง 20 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างไม่ต้องให้ความสำคัญมาก เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้ำในอัตราที่น้อย

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่นำไปใช้ของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง (ไตรมาสที่ 1-2 ปี 2567)

รายละเอียดวัสดุก่อสร้าง	หน่วย	ราคา/หน่วย (บาท)	จำนวนใช้ไป	มูลค่าที่ใช้ไป (บาท)	ร้อยละของมูลค่าที่ใช้ไป	กลุ่มสินค้า
อลูมิเนียมฉาก (1½" x ½" x 6 m.)	เส้น	550	2	1,100	0.63	C
สแตนเลส แบน (1½" x ½" x 6 m.)	เส้น	460	3	1,380	0.79	B
สแตนเลส เส้นแบน (2" x ½" x 6 m.)	เส้น	580	3	1,740	1.00	B
สแตนเลส 304 ชนิดแผ่น (หนา 2 mm.)	แผ่น	3,480	1	3,480	2.00	B
น็อตสแตนเลส (8 x 40 mm.)	ตัว	7.10	165	1,171.50	0.67	B
น็อตหัวจมนเตเปอร์ (10 x 20 mm.)	ตัว	4	40	160	0.09	C
หัวน็อตล้อคซุซขาว (8 mm.)	ตัว	0.33	340	112.20	0.06	C
หัวน็อตล้อคสแตนเลส (8 mm.)	ตัว	2.80	470	1,316	0.76	B
ท่อเหล็ก (1½" x 1.5 mm.)	เส้น	220	7	1,540	0.88	B
ท่อเหล็ก (2" x 1.6 mm.)	เส้น	395	5	1,975	1.13	B
ท่อเหล็กดำ (¾" x 3 mm)	เส้น	290	13	3,770	2.16	B
ท่อเหล็กดำ (1½" x 5 mm.)	เส้น	330	33	10,890	6.25	A
ท่อสี่เหลี่ยม (2" x 1.8 mm.)	เส้น	305	19	5,795	3.33	A
ท่อสี่เหลี่ยม (4" x 1.8 mm.)	เส้น	675	1	675	0.39	C
ท่อสี่เหลี่ยมแบน (4" x 2" x 1.8 mm.)	เส้น	460	8	3,680	2.11	B
ท่อสี่เหลี่ยมแบน (4" x 2" x 2.8 mm.)	เส้น	760	1	760	0.44	C
ท่อสแตนเลส 304 (1" x 1.5 mm. x 6 m.)	เส้น	540	15	8,100	4.65	A
เหล็กฉาก (1" x 5 mm.)	เส้น	310	2	620	0.36	C
เหล็กฉาก (1½" x 5 mm.)	เส้น	430	3	1,290	0.74	B
เหล็กแบน (1" x ¼")	เส้น	137	50	6,850	3.93	A
เหล็กแบน (1" x ⅛")	เส้น	65	26	1,690	0.97	B
เหล็กแบน (1" x 4.5 mm.)	เส้น	145	2	290	0.17	C
เหล็กแบน (1½" x 4 mm.)	เส้น	150	50	7,500	4.31	A
เหล็กแบน (1¼" x 3 mm.)	เส้น	125	140	17,500	10.05	A
เหล็กแบน 2" x 4 mm.	เส้น	205	4	820	0.47	C
เหล็กแบน 4" x 6 mm.	เส้น	700	1	700	0.40	C
เหล็กแบน (6" x 4.5 mm.)	เส้น	820	5	4,100	2.35	B
เหล็กเส้นกลม (9 mm. x 10 m.)	เส้น	100	350	35,000	20.09	A
เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ (1¼" x 1.5 mm.)	เส้น	230	200	46,000	26.41	A

รายละเอียดวัสดุก่อสร้าง	หน่วย	ราคา/หน่วย (บาท)	จำนวน ใช้ไป	มูลค่าที่ใช้ไป (บาท)	ร้อยละของมูลค่า ที่ใช้ไป	กลุ่ม สินค้า
เหล็กเส้นสี่เหลี่ยม 1/2"	เส้น	75	1	75	0.04	C
คอนกรีตบล็อกก่อผนัง ชนิดช่องลม	ก้อน	11	20	220	0.13	C
คอนกรีตบล็อกก่อผนัง ชนิดธรรมดา	ก้อน	7	65	455	0.26	C
คอนกรีตบล็อกก่อผนัง ชนิดกันฝน	ก้อน	11	40	440	0.25	C
คอนกรีตบล็อกก่อผนัง ชนิดกันฝนเส้นเดียว	ก้อน	22	22	484	0.28	C
คอนกรีตบล็อกก่อผนัง ชนิดกันฝนกระจก	ก้อน	65	6	390	0.22	C
อิฐโปร่ง ชนิดมีรู 2 รู (7 x 16 x 3 cm.)	ก้อน	1.10	360	396	0.23	C
อิฐมอญ (7 x 16 x 3.5 cm.)	ก้อน	1.50	358	537	0.31	C
อิฐหนา (10.5 x 22 x 6.5 cm.)	ก้อน	12	18	216	0.12	C
อิฐทนไฟ (11 x 23 x 7 cm.)	ก้อน	10	22	220	0.13	C
อิฐกลวง 2 ช่อง (7 x 23 x 8 cm.)	ก้อน	10	74	740	0.42	C

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ดังนี้

- การสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าเพื่อนำมาจัดเตรียมไว้เพื่อรอจำหน่าย โดยจัดทำเอกสารใบสั่งซื้อเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการสั่งซื้อตรวจสอบความถูกต้องของวัสดุก่อสร้างในขั้นตอนการรับวัสดุก่อสร้างเข้าคลังสินค้า และยังสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการสั่งซื้อในอนาคต

- การเบิกวัสดุก่อสร้างและสินค้าเพื่อส่งมอบให้กับลูกค้า โดยการจัดทำเอกสารเพื่อนับจำนวนสินค้าคงคลังเหลือติดบริเวณสถานที่จัดเก็บสินค้าคงคลัง และเพื่อบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายวัสดุก่อสร้างออกจากคลังสินค้า

- กำหนดจำนวนขั้นต่ำของวัสดุก่อสร้างที่ต้องสำรองไว้เพื่อรอจำหน่าย ถ้าหากจำนวนคงเหลืออยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ ให้จัดเตรียมการสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างเพื่อมาเติมเต็มทันที

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยกระบวนการจัดการสินค้าคงคลังและทำการจัดกลุ่มของสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างโดยการประยุกต์ใช้ ABC Analysis แล้วนั้น สามารถอภิปรายผลการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในคลังสินค้าได้ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่ากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากปัจจัย 3 ด้าน คือ 1.ด้านการดำเนินงาน 2.ด้านการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า และ 3.ด้านบุคลากร ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้ 1.ด้านการดำเนินงาน ไม่มีเอกสารที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการส่งสินค้าในบางครั้ง และพนักงานหยิบวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าไม่ตรงตามความต้องการของลูกค้าที่หน้างานก่อสร้าง เนื่องจากพนักงานไม่รู้จักอุปกรณ์วัสดุก่อสร้างบางรายการ 2.ด้านการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้า ภายในคลังสินค้ามีการจัดเก็บวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าที่ไม่เป็นระเบียบ จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ประเภทเดียวกันมีพื้นที่จัดเก็บมากกว่า 1 ตำแหน่ง ส่งผลให้พนักงานหาวัสดุก่อสร้างหรือสินค้าไม่พบในเวลาที่ต้องการจะหยิบ และ 3.ด้านบุคลากร พนักงานยังขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ไม่รู้จักอุปกรณ์วัสดุก่อสร้างอย่างถูกต้อง ซึ่งจากผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างดังนี้ จัดทำเอกสารใบสั่งซื้อในการสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการสั่งซื้อตรวจสอบความถูกต้องของวัสดุก่อสร้างในขั้นตอนการรับวัสดุก่อสร้างเข้าคลังสินค้า, จัดทำเอกสารการเบิกวัสดุก่อสร้างเพื่อบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายวัสดุก่อสร้างออกจากคลังสินค้า และกำหนดจำนวนขั้นต่ำของวัสดุก่อสร้างที่ต้องสำรองไว้เพื่อรอจำหน่าย ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ปรัชภรณ์ เศรษฐสุเสถียร และ กฤติยา

เกิดผล (2562) ได้ทำการวิจัยเพื่อปรับปรุงระบบการจัดเก็บสินค้า และเพิ่มประสิทธิภาพการเบิกจ่ายสินค้าจากคลังสินค้าของร้านน้ำเพชร กลาส แอนด์ อลูมิเนียม จากการศึกษาพบปัญหาคือ สินค้ามีการจัดเก็บไม่เป็นระเบียบส่งผลให้ใช้เวลานานในการค้นหาสินค้า และสินค้าที่ถูกจัดเก็บไว้เป็นเวลานานเกิดความชำรุด ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการจัดการสินค้าคงคลังและ Visual Control เพื่อใช้ในการคัดแยก จัดหมวดหมู่สินค้า และทำป้ายบ่งชี้ตำแหน่งการจัดวางสินค้า ผลลัพธ์ที่ได้จากการปรับปรุงแสดงให้เห็นว่าระบบการจัดเก็บสินค้าแบบใหม่ทำให้สินค้ามีการจัดเก็บเป็นระเบียบ และใช้ระยะเวลาในการเบิกจ่ายสินค้าลดลง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis แบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่สั่งซื้อและนำไปใช้ของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในไตรมาสที่ 1-2 ปี 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2567 - 30 มิถุนายน พ.ศ.2567 โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม A, B และ C ซึ่งแต่ละกลุ่มมีรายละเอียดดังนี้ วัสดุก่อสร้างกลุ่ม A จำนวน 8 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้าในอัตราที่สูง, วัสดุก่อสร้างกลุ่ม B จำนวน 12 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างต้องให้ความสำคัญปานกลาง เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้าในอัตราไม่สูง และวัสดุก่อสร้างกลุ่ม C ทั้ง 20 รายการเป็นกลุ่มวัสดุก่อสร้างที่ทางบริษัทวัสดุก่อสร้างไม่ต้องให้ความสำคัญมาก เนื่องจากการนำไปจำหน่ายให้ลูกค้าในอัตราที่น้อย ซึ่งผลจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis แบ่งกลุ่มวัสดุก่อสร้างของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถอภิปรายผลการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในคลังสินค้าได้ดังนี้

- ทำให้สามารถลดระยะทางและลดเวลาที่ใช้ในการเบิกจ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างมุ่งเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการคลังสินค้า โดยใช้เทคนิค ABC Analysis ในการแบ่งกลุ่มสินค้าตามมูลค่าและความสำคัญ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การจัดกลุ่มสินค้าช่วยลดระยะทางและลดเวลาที่ใช้ในการเบิกจ่าย โดยเน้นสินค้าคงคลังกลุ่ม A ซึ่งเป็นซึ่งได้สินค้าที่มีมูลค่าสูงและมีความต้องการจากลูกค้า ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ธงชัย แสงสุวรรณดี และ สกนธ์ คล่องบุญจิต (2564) ได้ทำการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการจัดการคลังสินค้า ที่มีปัญหาระยะทางและระยะเวลาในการเบิกจ่ายสินค้าที่มากและยาวนาน ซึ่งประยุกต์ใช้เทคนิค ABC เพื่อจัดกลุ่มสินค้าทั้งหมดในคลังสินค้าตามมูลค่าในการสั่งซื้อ ผลลัพธ์ที่ได้จากการปรับปรุงแสดงให้เห็นว่าระยะทางและเวลาที่ใช้ในการเบิกจ่ายสินค้าในคลังสินค้าลดลง

- ทำให้สามารถใช้พื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างได้จำแนกสินค้าคงคลังกลุ่ม A ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงและมีความต้องการจากลูกค้าโดยบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถจัดสรรพื้นที่ในคลังสินค้าให้เหมาะสมสำหรับการเก็บสินค้ากลุ่มนี้ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ พร้อมทั้งจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบตามหมวดหมู่ของแต่ละกลุ่ม ช่วยลดเวลาในการค้นหาสินค้าในคลัง นอกจากนี้ ยังสามารถลดการสำรองสินค้าคงคลังกลุ่ม B และ กลุ่ม C ซึ่งมีมูลค่าต่ำลง ส่งผลให้บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างลดต้นทุนการจัดการสินค้าคงคลังได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ชนิชา หมอชาติ และคณะ (2563) ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการระบบคลังสินค้าเวชภัณฑ์ของร้านขายยาแห่งหนึ่ง โดยงานวิจัยนี้ประยุกต์ ABC Analysis เพื่อจัดลำดับความสำคัญของสินค้าแต่ละประเภท จากนั้นออกแบบแผนผังคลังสินค้าใหม่ให้เหมาะสมกับการจัดเก็บ ซึ่งผลการวิจัยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง ส่งผลให้สามารถหยิบสินค้าได้ง่ายและลดโอกาสเกิดข้อผิดพลาดในการทำงาน

- วางแผนประมาณการสำรองวัตถุดิบหรือสินค้าได้อย่างแม่นยำมากยิ่งขึ้น

บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างได้ทำการจำแนกสินค้าคงคลังกลุ่ม A ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงและมีความต้องการสูงจากลูกค้า โดยการติดตามและเก็บข้อมูลของสินค้าคงคลังเหล่านี้อย่างใกล้ชิดและเข้มงวดช่วยให้

การประมาณการสำรองสินค้าคงคลังมีความแม่นยำมากขึ้น นำไปสู่ประโยชน์ในการกำหนดปริมาณสินค้าสำรองที่เหมาะสมและการคำนวณต้นทุนสินค้าคงคลังอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อการประมาณการแม่นยำแล้ว จะช่วยลดการสำรองสินค้าที่เกินความจำเป็น ทำให้บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถลดต้นทุนในการจัดการสินค้าคงคลังได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย แสงสุวรรณดี และ สกนธ์ คล่องบุญจิต (2021) ได้ทำการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการจัดการคลังสินค้า ที่มีปัญหาระยะเวลาและระยะเวลาในการเบิกจ่ายสินค้าที่มากและยาวนาน ซึ่งประยุกต์ใช้เทคนิค ABC เพื่อจัดกลุ่มสินค้าทั้งหมดในคลังสินค้าตามมูลค่าในการสั่งซื้อและวิธีการพยากรณ์ 3 วิธี คือ วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่, วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่แบบถ่วงน้ำหนัก และวิธีการพยากรณ์แบบปรับเรียบแบบเอกซ์โพเนนเชียลถูกทดลองใช้กับสินค้ากลุ่ม A ผลลัพธ์ที่ได้จะเห็นว่าวิธีการปรับเรียบแบบเอกซ์โพเนนเชียลเป็นวิธีการคาดการณ์ที่เหมาะสม

- ทำให้สามารถใช้ทรัพยากรในการบริหารสินค้าคงคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทรัพยากรที่มีจำกัดในการบริหารสินค้าคงคลัง เช่น บุคลากร เวลา และพื้นที่จัดเก็บ จำเป็นต้องมีการจัดการที่เน้นประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นที่สินค้าคงคลังที่มีมูลค่าสูง การควบคุมอย่างใกล้ชิดของสินค้ากลุ่ม A ช่วยให้สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของสินค้าได้ทันที หากสินค้าบางรายการเปลี่ยนจากกลุ่ม A ไปเป็นกลุ่ม B หรือกลุ่ม C ตามปริมาณการสั่งซื้อของลูกค้าในช่วงเวลาต่าง ๆ การบริหารจัดการที่เข้มงวดกับสินค้าคงคลังกลุ่ม A จึงช่วยให้การใช้ทรัพยากรสอดคล้องกับคุณค่าที่สินค้าคงคลังสร้างให้กับบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างอย่างเหมาะสม ซึ่งมีความสอดคล้องกับ วรพล อารีย์ และคณะ (2020) ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญของสินค้าคงคลัง โดยมุ่งเน้นกลุ่มสินค้าเครื่องปรุงรสและอาหารแห้ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและการตรวจนับสินค้าในกรณีศึกษาของห้าง XYZ ด้วยการประยุกต์ใช้ ABC Analysis ผลการวิจัยพบว่าสามารถบริหารจัดการสินค้าคงคลังในกลุ่มดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิผล

- ส่งผลให้เพิ่มความพึงพอใจให้กับลูกค้า

ระดับการให้บริการลูกค้าพิจารณาจากปัจจัยสำคัญหลายด้าน เช่น ปริมาณของการขาย ราคาสินค้า และผลของกำไร การเข้าใจความแตกต่างในระดับกำไรที่สินค้ารายการต่าง ๆ สร้างขึ้นจะช่วยให้การกำหนดระดับการให้บริการที่มีความแม่นยำและชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น สินค้าที่มีอัตรากำไรสูงอาจต้องการการดูแลที่เข้มงวดมากกว่า เพื่อให้แน่ใจว่ามีการจัดเก็บและบริการที่รวดเร็ว ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันเวลา ในขณะที่สินค้าที่สร้างกำไรต่ำกว่าอาจได้รับการบริหารจัดการด้วยทรัพยากรที่เหมาะสมและคุ้มค่า การจัดการอย่างเหมาะสมนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรขององค์กรและส่งเสริมความพึงพอใจของลูกค้าในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ วรพล อารีย์ และคณะ (2563) ทำการวิจัยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของสินค้าคงคลังของสินค้า และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและตรวจนับสินค้าคงคลังของห้าง XYZ โดยผลที่ได้รับจากวิจัยที่ประยุกต์ใช้ ABC Analysis ร่วมกับแนวคิดกิจกรรมการจ่ายสินค้าหรือหยิบสินค้าตามใบสั่งซื้อ ทำให้ห้างสรรพสินค้าและลูกค้าได้รับประโยชน์ทั้ง 2 ฝ่ายโดยห้างสรรพสินค้ามีการบริหารจัดการคลังสินค้าที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในขณะที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงสินค้าได้ง่าย และส่งผลให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจต่อห้างสรรพสินค้ามากขึ้น และยังสอดคล้องกับ ธงชัย แสงสุวรรณดี และ สกนธ์ คล่องบุญจิต (2021) ได้ทำการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการจัดการคลังสินค้า ที่มีปัญหาระยะเวลาและระยะเวลาในการเบิกจ่ายสินค้าที่มากและยาวนาน ซึ่งประยุกต์ใช้เทคนิค ABC เพื่อจัดกลุ่มสินค้าทั้งหมดในคลังสินค้าตามมูลค่าในการสั่งซื้อ ผลลัพธ์ที่ได้จากการปรับปรุงแสดงให้เห็นว่าระยะเวลาและเวลาที่ใช้ในการเบิกจ่ายสินค้าในคลังสินค้าลดลง ซึ่งการลดระยะเวลาและระยะเวลานี้จะช่วยให้การขนส่งสินค้าไปยังลูกค้าเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้นทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจต่อการบริการของธุรกิจ

- สามารถเพิ่มอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง

การมีความชัดเจนในความต้องการใช้สินค้าและการกำหนดปริมาณสินค้าสำรองที่เหมาะสมช่วยให้การหมุนเวียนของสินค้าคงคลังในคลังสินค้าสูงขึ้น ทำให้สามารถลดความเสี่ยงจากการมีสินค้าค้างสต็อกและลดต้นทุนที่เกิดจากสินค้าเสื่อมคุณภาพหรือหมดอายุได้ นอกจากนี้ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บรักษาสินค้าที่เกินความต้องการของลูกค้า การบริหารสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพจึงช่วยให้ธุรกิจสามารถลดต้นทุนโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารทรัพยากรภายในองค์กร ส่งเสริมการจัดการคลังสินค้าที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดและความต้องการของลูกค้าได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Watanabe et al. (2023) ทำการวิจัยในการวิเคราะห์แนวทางการจัดการสินค้าคงคลังโดยการวิเคราะห์ ABC และแบบจำลอง EOQ ซึ่งแบ่งรายการสินค้าคงคลังออกเป็น 3 กลุ่ม (A, B และ C) ตามความสำคัญ จากนั้นมุ่งเน้นไปที่รายการสินค้าคงคลังในกลุ่ม A และวิเคราะห์แต่ละรายการเพื่อกำหนดปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสมที่สุด โดยการผสมผสานวิธีการทั้ง 2 วิธีนี้ทำให้การจัดการสินค้าคงคลังในกรณีศึกษาได้รับการปรับให้เหมาะสม สินค้าที่มีความต้องการและมูลค่าสูงสามารถจัดเก็บในสต็อกได้เพียงพอ ส่งผลให้สามารถลดต้นทุนสินค้าคงคลังโดยรวม

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างและเพื่อวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis ซึ่งข้อมูลได้รับการรวบรวมจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง รวมถึงการตรวจสอบเอกสารทางการเงินและบัญชีของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง จากนั้นนำแนวคิดการจัดการสินค้าคงคลังและ ABC Analysis ประยุกต์ใช้วิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลัง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดการสินค้าคงคลัง จากการวิเคราะห์ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง สามารถกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างดังนี้ จัดทำเอกสารใบสั่งซื้อในการสั่งซื้อวัสดุก่อสร้างเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการสั่งซื้อตรวจสอบความถูกต้องของวัสดุก่อสร้างในขั้นตอนการรับวัสดุก่อสร้างเข้าคลังสินค้า, จัดทำเอกสารการเบิกวัสดุก่อสร้างเพื่อบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายวัสดุก่อสร้างออกจากคลังสินค้า และกำหนดจำนวนขั้นต่ำของวัสดุก่อสร้างที่ต้องสำรองไว้เพื่อรอจำหน่าย

2. ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างจากการประยุกต์ใช้ ABC Analysis ช่วยให้ผู้บริหารและพนักงานในบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถบริหารจัดการสินค้าคงคลังที่มีปริมาณมากได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจัดลำดับความสำคัญของสินค้าได้ตามมูลค่าหรือความสำคัญในทางธุรกิจ ซึ่งทำให้การดูแลรักษาสินค้าคงคลังมีความคล่องตัวและมีประสิทธิผลสูงขึ้น การใช้ ABC Analysis ยังช่วยให้สามารถกำหนดวิธีการจัดเก็บและการเคลื่อนย้ายสินค้าได้ดีขึ้น โดยแบ่งสินค้าคงคลังออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามระดับความสำคัญและความถี่ในการใช้งาน

อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มสินค้าคงคลังในงานวิจัยนี้เป็นการประมาณการตามหลักการของ ABC Analysis ซึ่งช่วยให้บริหารสินค้าคงคลังมีความสมดุลระหว่างต้นทุนและการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า การควบคุมสินค้าคงคลังในแต่ละกลุ่มยังขึ้นอยู่กับนโยบายและความสามารถในการตอบสนองความต้องการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว การบริหารสินค้าคงคลังที่ดีช่วยลดต้นทุนในการเก็บรักษาและลดการสูญเสียจากสินค้าค้างสต็อก ทำให้บริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากผลที่ได้ในงานวิจัยนำไปใช้เป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการหรือบริษัทจำหน่ายวัสดุก่อสร้างสามารถประยุกต์ใช้ ABC Analysis ในการบริหารจัดการคลังสินค้าเพื่อช่วยลดต้นทุนสินค้าคงคลังและยังสามารถควบคุมสินค้าคงคลังได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในงานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะสินค้าคงคลังในกลุ่ม A ที่เป็นกลุ่มที่มีมูลค่าสูงสุดและมีความสำคัญมากที่สุด จึงไม่ได้นำข้อมูลของสินค้าคงคลังในกลุ่ม B และ กลุ่ม C มาวิเคราะห์ผลด้วย สำหรับในงานวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อมูลของสินค้าคงคลังในกลุ่ม B และ กลุ่ม C มาวิเคราะห์ผลด้วยเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินค้าคงคลังภายในคลังสินค้าให้มากขึ้นด้วย

2. สำหรับในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรประยุกต์ใช้ ABC Analysis ร่วมกับ EOQ Model เพื่อวางแผนปริมาณสินค้าคงคลังที่สั่งซื้อสำหรับสินค้าในกลุ่ม A ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนสินค้าคงคลังและมีปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสมจะส่งผลให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารคลังสินค้าได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ ผลิตะ และ นพปฎล สุวรรณทรัพย์. (2559). การบริหารสินค้าคงคลังโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎี ABC Classification Analysis เทคนิค EOQ Model และวิธี Silver-Meal: กรณีศึกษา บริษัท XYZ. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1), 102 – 114.
- คำนาย อภิปรัชญาสกุล. (2553). *การจัดการสินค้าคงคลัง*. กรุงเทพฯ: โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิง.
- ชนิชา หมอยาดี และคณะ. (2563). แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการคลังสินค้าเวชภัณฑ์: กรณีศึกษาร้านขายยาแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม. *วารสารนวัตกรรมและการจัดการ*, 5, 5 – 14.
- ชัยกิตติ แก้วคง และ ศิริพงษ์ รักใหม่. (2564). แนวทางการจัดการของร้านวัสดุก่อสร้างแนวใหม่ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(1), 135 - 151.
- ณัฐนันท์ นีรัชกุลโรจน์ และ สายชล ปันมณี. (2564). การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดซื้อและการควบคุมสินค้าคงคลังเพื่อสร้างรูปแบบเชิงป้องกันการจัดซื้อ. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 17(3), 134 – 144.
- ณัฐปรียา ฉลาดแย้ม, ประกายกาน์ ชูศรี และยุภาพร ตงประสิทธิ์. (2558). *การวิเคราะห์แบบเอบีซี ABC Analysis* (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธงชัย แสงสุวรรณดี และ สกนธ์ คล่องบุญจิต. (2564). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า ด้วยเทคนิค ABC และ การพยากรณ์ กรณีศึกษาระบบการจัดเก็บสินค้า. *วิศวกรรมลาดกระบัง*, 38(4), 13 – 22.
- ปรัชภรณ์ เศรษฐเสถียร และ กฤติยา เกิดผล. (2562). การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการคลังสินค้า. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 13(2), 65 – 72.
- พุทธชาติ ลุนคำ. (2566). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2566 – 2568 : ธุรกิจวัสดุก่อสร้าง. *วิจัยกรุงศรี*, 2566(กรกฎาคม), 1 - 19.
- วรพล อารีย์, วัชรียา แซ่มเมืองปัก, ภาคพล แซ่ลิ้ม และ นันทวัฒน์ สาวิสิตี. (2563). การประยุกต์ใช้เทคนิค ABC classification analysis เพื่อการจัดการสินค้าคงคลังกลุ่มเครื่องปรุงรสและอาหารแห้ง: กรณีศึกษา ห้างสรรพสินค้า XYZ. *วารสารวิชาการ มทร.สุพรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 5(2), 153 – 166.

- Andiyappillai, N. (2020). Factors Influencing the Successful Implementation of the Warehouse Management System (WMS). *International Journal of Computer Applications*, 177(32), 21 - 25.
- Diana L., Francisco A., Soumaya Y. & Ada A. (2017). A multi – start algorithm to design a multi – class classifier for a multi – criteria ABC inventory classification problem. *Expert systems with application*, 81(1), 12 – 21.
- Stopka, O. & Lupták, V. (2018). Optimization of warehouse management in the specific assembly and distribution company: A case study. *NAŠE MORE: International Journal of Maritime Science & Technology*, 65(4), 266 - 269.
- Watanabe W., Kaipoon C. Chatitachasit T. & Jaisa-ard S. (2023). Analysis of inventory management practices using ABC and EOQ Models: a case study of Thailand's cleaning supplies company. *Journal of Logistics and Digital Supply Chain*, 1(2), 1-10.